

Dosarul nr.2ra-491/22
2-20056625-01-2ra-06042022

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: D. Șușchevici)
Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan,)

ÎNCHEIERE

25 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică Asociația Medicală Teritorială Râșcani,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Fetcu Iraida împotriva Instituției Medico Sanitară Publică Asociația Medicală Teritorială Râșcani privind anularea ordinului de sancționare, anularea ordinului de crearea unei comisii, încasarea prejudiciului material și moral, cheltuielilor de asistență juridică,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2021, prin care s-a respins apelul declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică Asociația Medicală Teritorială Râșcani și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 februarie 2021,

c o n s t a t ă :

La 10 decembrie 2020, Fetcu Iraida a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată împotriva Instituției Medico-Sanitară Publică Asociația Medicală Teritorială Râșcani prin care a solicitat anularea ordinului nr.191 din 10 septembrie 2020 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare emis de Instituția Medico-Sanitară Publică Asociația Teritorială Râșcani în privința Iraidei Fetcu, asistent medical secția RMMF CCD sub formă de avertisment

- anularea ordinului nr.165 din 11 august 2020 despre crearea comisiei emis de Instituția Medico-Sanitară Publică Asociația Teritorială Râșcani,

- încasarea din contul Instituției Medico-Sanitară Publică Asociația Teritorială Râșcani a prejudiciului material cauzat prin salarizarea necorespunzătoare, în rezultatul aplicării sancțiunii disciplinare din 10 septembrie 2020,

- încasarea din contul Instituției Medico-Sanitară Publică Asociația Teritorială Râșcani în beneficiul reclamantei Fetcu Iraida a prejudiciului moral în mărime de 5000 lei.

În motivare a indicat că a fost angajată inițial în cadrul Instituției Medico-Sanitare Publice Asociația Medicală Teritorială Râșcani la 01 iunie 2012, în baza contractului individual de muncă nr.81, în calitate de asistentă medicală în cabinetul chirurgical, iar ulterior a fost transferată în funcția de asistent medical de fizioterapie

secția reabilitare medicală și medicină fizică al CCD.

Ulterior, în cadrul activității profesionale s-a format o atmosferă extrem de ostilă la locul de muncă, declanșată de comportamentul abuziv și contrar deontologiei profesionale a doamnei Janeta Vasilevschi, șefa serviciului RMMF, precum și de doamna Siminica Veronica, asistentă superioară.

La 05 august 2020, ambele persoane menționate au intrat în bir.234, în care activează și au început să se exprime spontan cu expresii indecente în raport cu reclamanta amenințând-o cu eliberarea din serviciu.

Comunică că la locul de muncă din cauza comportamentului abuziv și ilegal al celor două persoane, s-au instituit unele reguli nescrise, precum ar fi și ridicatul în picioare când cineva din ele intrau în cabinet.

Un astfel de comportament nu este de tolerat într-o instituție cu așa profil.

La 06 august 2020, asistenta superioară doamna Siminica Veronica, a repartizat în fiecare cabinet mănuși pentru lucru, ea însăși au fost lipsită de acestea, fiind nevoită să împrumute de la colegi.

Cu alte cuvinte, în fiecare zi de muncă era destabilizată moral și se înjosea demnitatea umană prin crearea diferitor situații conflictuale artificiale, care au doar un singur scop, pentru a o face să cedeze psihologic și să demisioneze benevol.

În legătură cu aceste incidente, la 07 august 2020, a adresat administrației ISMP AMT Râșcani un demers prin care a rugat administrația să adopte careva măsuri în acest sens, pentru clarificarea acestor conflicte.

În pofida acestui fapt, administrația tolera în continuare un astfel de comportament din partea persoanelor menționate supra.

Reclamanta a susținut că asistenta superioară Siminica Veronica este o persoană violentă și agresivă, care a atentat la integritatea fizică a reclamantei în prezența pacienților, a impus-o să efectueze unele proceduri cu soluții cu termene expirate, i-a sustras telefonul mobil personal de 3 ori cu restituirea ulterioară a acestuia în bătaie de joc.

Însă nici o plângere, nici un demers înaintat de reclamantă nu a fost luat în considerație de pârâtă, ceea ce o face să creadă că nu se poate baza pe buna credință a acestora.

La 11 august 2020, prin ordinul nr.165 al IMSP AMT Râșcani, comisia de disciplină a instituției, a examinat explicațiile mai multor persoane vizate în conflict, documentația medicală din cadrul secției reabilitare medicală și medicină fizică, dar fără a cunoaște că există o anchetă disciplinară sau o investigație în acest sens.

Fără a-i fi explicate care sunt drepturile și obligațiile sale în cadrul acestei proceduri disciplinare, la 10 septembrie 2020, prin ordinul nr.191, angajatorul i-a aplicat în mod straniu reclamantei sancțiunea disciplinară avertisment, deși ea fiind persoana care a sesizat administrația pentru incidentele menționate supra.

Drept temei pentru sancționarea reclamantei s-a invocat încălcarea mai multor prevederi: pct.1, pct.19 atribuții generale, pct.1 atribuții specifice din obligațiunile de funcție ale asistentului medical al secției RMMF, pct.52.3 din Contractul Colectiv de Muncă al IMSP AMT Râșcani, pct.7.3 lit. b), pct.7.5 lit. a), pct.7.9 lit. b), pct.12 din Codul Deontologic al lucrătorului medical și al farmacistului, art.206 alin. (1) lit. a) Codul muncii.

Reclamanta a susținut, că deși aceste prevederi legale au fost indicate nu s-a făcut legătura cauzală dintre faptele realizate, neînțelegând care este esența încălcărilor

imputate, mai mult, ca atât nu i s-a explicat ce anume a încălcat.

Nu cunoștea dacă și ceilalți participanți vizați în ancheta de serviciu au fost sancționați, în acest sens fiind restricționată informația.

La 11 septembrie 2020, nu i s-a adus la cunoștință integral ordinul de sancționare nr.191 din 10 septembrie 2020, fiindu-i prezentată doar o filă, tapată pe ambele părți.

Odată cu aplicarea ilegală a sancțiunii disciplinare a fost privată abuziv de premiu, care a fost acordat angajaților în legătură cu hramul Orașului în luna octombrie 2020.

La 26 noiembrie 2020, Comitetul Sindical a luat act de situația conflictuală descrisă supra și a recomandat administrației instituției pârâte de a aplană situația existentă pe cale amiabilă precum și eventuala schimbare cu acordul persoanelor implicate a locului de lucru în subdiviziuni diferite ale instituției.

Reclamanta a indicat că nu i-au fost aduse la cunoștință sub semnătură și în termenii prevăzuți de legislație modificările contractului colectiv de munca care a generat și modificarea contractului individual de muncă.

Comisia disciplinară care a examinat la 11 august 2020 presupusa abatere disciplinară nu indică nimic despre tentativele conducerii de aplanare a acestui presupus conflict, nu se descriu ce măsuri concrete au fost întreprinse de către aceștia.

Nu este indicat expres perioada exactă și încălcarea exactă a abaterilor disciplinare, ceea ce este contrar art.209 din Codul muncii.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 februarie 2021, cererea de chemare în judecată înaintată de Fetcu Iraida, a fost admisă parțial.

S-a anulat ordinul nr. 191 din 10 septembrie 2020,, Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare,, emis de Instituția Medico-Sanitară Publică Asociația Teritorială Rîșcani, în privința lui Fetcu Iraida, asistent medical secția RMMF CCD sub formă de avertisment.

S-a respins cerința înaintată de Fetcu Iraida către Instituția Medico-Sanitară Publică Asociația Teritorială Rîșcani, privind anularea ordinului nr. 165 din 11 august 2020 „Despre crearea comisiei,, emis de Instituția Medico-Sanitară Publică Asociația Teritorială Rîșcani, încasarea prejudiciului material și moral, ca fiind neîntemeiată

S-a încasat din contul Instituției Medico-Sanitară Publică Asociația Teritorială Rîșcani în beneficiul reclamantei Fetcu Iraida cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 3500 de lei.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că la 26 noiembrie 2020, Comitetul Sindical din cadrul Asociației Medicală Teritorială Rîșcani a luat act de situația conflictuală și a recomandat administrației instituției pârâte de a aplană situația existentă pe cale amiabilă precum și eventuala schimbare cu acordul persoanelor implicate a locului de lucru în subdiviziuni diferite ale instituției, la fel s-a recomandat și o eventuală supraveghere externă a secției în care muncesc de către o persoană responsabilă.

Comisia pentru examinarea petiției reclamantei de fapt nici nu a prezentat careva note informative la subiect, doar s-a limitat la explicațiile persoanelor implicate în conflict, care ulterior de asemenea au fost supuse unei sancțiuni disciplinare sub formă de avertisment și astfel, faptele date corelate cu aspectele factologice reale care s-au petrecut.

Instanța de fond a conchis că ordinul de sancționare nefondat și nemotivat corespunzător.

Angajarea răspunderii disciplinare impune îndeplinirea cumulativă a cinci condiții: calitatea de salariat a celui împotriva căruia se îndreaptă; existența unui prejudiciu; existența unei fapte ilicite săvârșită de salariat; existența unui raport de cauzalitate între ultimele două, precum și vinovăția salariatului.

Neîndeplinirea oricăreia dintre aceste condiții, conduce la imposibilitatea angajării răspunderii disciplinare, iar în speță, ce ține de condiția existenței unui prejudiciu, acesta nu s-a produs, or, angajatorul nu a demonstrat în cadrul sancționării sale, care sunt exact încălcările corelate la un eventual prejudiciu cauzat angajatorului, bazându-se în mod declarativ doar la o atitudine iresponsabilă față de atribuțiile de serviciu, comportamentul inadecvat față de colegi, contrare regulilor stabilite de Codul muncii.

Instanța a constatat că comisia pentru examinarea petiției reclamantei, nu a elucidat perioada și încălcările exacte a abaterilor disciplinare. Totodată, angajatorul nu a solicitat careva explicații în scris de la reclamantă, unde s-ar menționa exact în legătură cu ce circumstanțe se cer aceste explicații, iar administrația a examinat unilateral conflictul intern.

Cu referitor la anularea ordinului nr. 165 din 11 august 2020 „Despre crearea comisiei”, emis de Instituția Medico-Sanitară Publică Asociația Teritorială Râșcani, instanța a constatat, că această cerință este lipsită de substanță juridică obiectivă.

Cu referire la încasarea prejudiciului material și moral instanța a conchis că reclamanta nu a demonstrat prin probe veridice și pertinente, că prin acțiunile pârâtului i-a fost cauzat prejudiciu material și moral prin privarea ilegală de premiu în luna octombrie 2020.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 11 martie 2021, Instituția Medico-Sanitară Publică Asociația Medicală Teritorială Râșcani a declarat apel solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 23 februarie 2021 în partea admiterii cerințelor, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2021, s-a respins apelul declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică Asociația Medicală Teritorială Râșcani și s-a menținut hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 23 februarie 2021.

La 29 martie 2022, Instituția Medico-Sanitară Publică Asociația Medicală Teritorială Râșcani a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2021 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivare a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată.

Atât instanța de apel cât și instanța de fond au adoptat o decizie neîntemeiată, deoarece, au aplicat eronat normele de drept material, nu au constatat corect toate circumstanțele pricinii și nu au stabilit corect situația de fapt.

Ordinile emise de către Instituția Medico-Sanitară Publică Asociația Medicală Teritorială Râșcani sunt legale și corespund dispozițiilor prevăzute de Codul muncii, iar concluziile expuse în decizie sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 09 noiembrie 2021.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit dovezii de la fila dosarului 164 instanța de apel a expediat participanților la proces decizia motivată la 07 martie 2022, respectiv, cererea de recurs a fost declarată la 29 martie 2022, este depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 08 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, fiind recepționat la 26 aprilie 2022, potrivit avizului de recepție de la fila dosarului 188.

La 16 mai 2022, Fetcu Iraida a depus referință menționând că soluția instanțelor ierarhic inferioare este întemeiată, fiind aplicate corecte normele de drept material, iar recursul depus de Instituția Medico-Sanitară Publică Asociația Medicală Teritorială Râșcani nu se încadrează în prevederile art. 432 din Codul de procedură civilă.

A solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică Asociația Medicală Teritorială Râșcani, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Instituția Medico-Sanitară Publică Asociația Medicală Teritorială Râșcani.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Victor Burduh

